

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 499
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 6 juli 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

DBFM-programma Scholen van Morgen - Gebruik van sportzalen

Heel wat gemeenten kampen met een tekort aan sportinfrastructuur. Een onvoldoende ruime sporthal is een vaak voorkomend probleem. In scholen is die infrastructuur dikwijls wel aanwezig. 's Avonds, tijdens het weekend en tijdens de schoolvakanties blijft die echter veelal leeg. De reden daarvoor kan een zaak zijn van toegang of van een andere praktische aard, maar ook van afspraken omtrent de kosten voor het gebruik van de infrastructuur.

Uit praktijkvoorbeelden blijkt dat laatste een enorme hindernis voor het gebruik van sportzalen van scholen die tot stand kwamen via het DBFM-programma 'Scholen van Morgen'. Het ter beschikking stellen van een nieuwe sporthal van een school binnen dat programma aan lokale sportverenigingen wordt snel onbetaalbaar voor die lokale clubs.

Dat resulteert er dan in dat die sporthal opnieuw 's avonds, tijdens het weekend en tijdens de schoolvakanties onbenut blijft. Dat maakt de cirkel vicieus en de idee van de Vlaams minister van Sport en de Vlaams minister van Onderwijs om sporthallen van scholen buiten de schooluren makkelijker open te stellen voor lokale sportclubs, in die situaties, in de praktijk onmogelijk.

Een concreet voorbeeld geeft aan dat een school daarvoor een lokale sportclub een kost per uur van 35,90 euro zou moeten aanrekenen en de club zich tot huur zou moeten verbinden voor 28 jaar (de sporthal van de school werd 2 jaar geleden gebouwd via het DBFM-programma 'Scholen van Morgen'). Dat levert een huurprijs op die per uur 2,4 keer zo hoog ligt als voor de lokale gemeentelijke sporthal, voor een onrealistisch lange periode. De school geeft aan dat zij met die huurprijs en huurvoorwaarden niet meer doet dan het doorschuiven, zonder winst, van de bijkomende factuur die zij voor dat externe gebruik zelf aangerekend krijgt.

1. a) Klopt het dat, binnen het DBFM-programma 'Scholen van Morgen', niet de school die over de sporthal beschikt, maar de M-aannemer (Maintain) de kostprijs vaststelt die aan de externe gebruiker wordt aangerekend?

b) Indien dat klopt, welke criteria mag/moet de aannemer dan hanteren om die kostprijs te bepalen?
2. Moet een externe gebruiker zich binden aan de resterende looptijd van het DBFM-project?

3. Kan een lokaal bestuur (gemeentebestuur) zich aandienen als externe gebruiker en het gebruik van de sporthal van de school zelf invullen met lokale sportclubs ? Of dient elke club zich individueel als externe gebruiker te verbinden?
4. Heeft de school tijdens de looptijd van het DBFM-project dan geen enkele zeggenschap over het gebruik door externen van de sporthal?
5. Welke oplossing kan de minister voorstellen opdat, in zulk geval, school en externe sportclub tot een oplossing kunnen komen die in verhouding staat tot de huurprijs en huurvoorwaarden van de gemeentelijke sportinfrastructuur?
6. Heeft de minister informatie over scholen/voorbeelden van scholen die in gelijkaardige omstandigheden tot een werkbare, en dus betaalbare, oplossing zijn gekomen?
7. Welke andere initiatieven neemt de minister in dit verband nog?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (499) en Philippe Muyters (670).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 499 van 6 juli 2018

van **CHRIS JANSSENS**

AGION geeft aan dat uit recent onderzoek uitgevoerd door de DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' blijkt dat in 81% van de DBFM-projecten sporadisch en in 45% structureel gemeenschapsgebruik of multifunctioneel gebruik van de schoolinfrastructuur is voorzien. Dit kan afgeleid worden uit de bezettingsmatrix die door de schoolbesturen vooraf werd opgemaakt. De DBFM-vennootschap geeft daarbij ook aan dat ongeveer 1 op de 4 nieuwe DBFM-sporthallen buiten de schooluren door externe verenigingen wordt gebruikt. In andere DBFM-projecten werd geen buitenschools gebruik van de sporthal voorzien, wat initieel de keuze van het betrokken schoolbestuur was/is.

1. a) Binnen het DBFM-programma 'Scholen van Morgen' beslist het schoolbestuur welke externe gebruikers wanneer en tegen welke voorwaarden gebruik kunnen maken van de schoolinfrastructuur. Alle praktische en financiële afspraken met de externe gebruikers zijn de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. De onderhoudsaannemer stelt de kostprijs die aan de externe gebruiker wordt aangerekend niet vast. Maar de onderhoudsaannemer bepaalt wél de kostprijs van het eigenaarsonderhoud (= het 30-jarig onderhoud dat de aannemer uitvoert op basis van het afgesloten DBFM-contract en de bezettingsmatrix, ingevuld door het schoolbestuur). Dit bedrag zit in de beschikbaarheidsvergoeding vervat die werd vastgelegd bij de ondertekening van het DBFM-contract en die het schoolbestuur aan de DBFM-vennootschap contractueel is verschuldigd.

Als het gebruik van de schoolinfrastructuur tijdens de 30-jarige beschikbaarheidsperiode ingrijpend wijzigt, dan moet het schoolbestuur de ingevulde bezettingsmatrix in het contract aanpassen en wordt een aangepaste prijs aangerekend als de gebruiksintensiteit ingrijpend gewijzigd wordt. Een eventuele extra onderhoudskost door een wijziging van het initieel voorziene gebruik door het schoolbestuur is ten laste van het schoolbestuur.

Uit de gegevens vanuit het DBFM-programma 'Scholen van Morgen' blijkt dat een extra onderhoudskost bij aanpassing van het gebruik eerder zelden voorkomt. Het is daarbij de opdracht van de DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' om er op toe te zien dat de meerprijs die de aannemer aanrekent voor het intensiever multifunctioneel gebruik redelijk en marktconform is. Uitgangspunt is echter dat er met dergelijke aanpassingen voldoende pragmatisch wordt omgegaan: ofwel wordt geen bijkomende onderhoudskost aangerekend ofwel wordt een billijk bedrag overeengekomen voor de bijkomende onderhoudslasten voor de aannemer.

- b) Het criterium voor een herberekening van de onderhoudskostprijs ten gevolge van het toegenomen gemeenschapsgebruik is de impact op het eigenaarsonderhoud, waarvoor de onderhoudsaannemer een prijs berekent per kwartaal. Een wijziging van het voorziene gebruik, ten opzichte van de initieel vastgelegde bezettingsmatrix, kan een impact hebben op het eigenaarsonderhoud van de aannemer, afhankelijk van de duur van het gemeenschapsgebruik en het aantal personen. Maar niet alle te onderhouden onderdelen van het gebouw ondervinden impact van het gemeenschapsgebruik (bv. het dak).

Het is belangrijk er nogmaals op te wijzen dat de prijs voor het eigenaarsonderhoud vastgelegd werd bij de ondertekening van het DBFM-contract. De eventuele meerkost door een ingrijpende gebruikswijziging van het DBFM-gebouw wordt berekend op basis van de impact en op welke vlakken die impact voelbaar zal zijn. Hiervoor doet de onderhoudsaannemer een voorstel en heeft de DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' een toezichthoudende rol. De DBFM-vennootschap maakt zelf ook een simulatie van de kostprijs en controleert de conformiteit van de offerte van de aannemer, alvorens deze voor goedkeuring wordt voorgelegd aan het schoolbestuur.

2. Dit is opnieuw afhankelijk van de keuze die het schoolbestuur wenst te maken. Zowel sporadisch als structureel breed gemeenschapsgebruik is mogelijk volgens de wens van het schoolbestuur: alle weekdays, eenmalig, wekelijks op een vaste dag, maandelijks op een vaste datum, enz. Dit staat los van de resterende looptijd van het DBFM-project.
3. De DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' geeft aan de door u geschetste situatie nog niet te hebben voorgehad, maar dit zou wel mogelijk moeten zijn. Het is echter ook in dat geval aan het schoolbestuur om de regels voor de terbeschikkingstelling goed op te stellen. Daarbij kunnen ze ervoor kiezen om de schoolinfrastructuur buitenschools maximaal te verhuren aan het lokale bestuur, waarbij het lokale bestuur zelf het breed gebruik door externe gebruikers invult. De verantwoordelijke voor het gebruik van de schoolinfrastructuur ten opzichte van de DBFM-vennootschap blijft uiteraard het schoolbestuur zelf.
4. Gebruik door externen al dan niet toelaten is volledig de eigen beslissing van het schoolbestuur. Het is in elk geval het schoolbestuur dat de bezettingsmatrix moet invullen, nog vóór de start van de bouwwerken. Daarbij werd ook vanuit de afgevaardigd bouwheer van 'Scholen van Morgen' een maximale realistische invulling van de bezettingsmatrix aangemoedigd. Ook nadien, op ieder moment tijdens de bouw- of gebruiksfase, kunnen aanvragen tot een uitbreiding van het gemeenschapsgebruik worden ingediend die minimum één maand op voorhand aan de DBFM-vennootschap worden voorgelegd zoals contractueel is voorzien.
5. De budgettaire gevolgen zijn zeer projectafhankelijk. De eventuele bijkomende vergoeding voor de onderhoudsaannemer wordt nagekeken door de DBFM-vennootschap. Schoolbesturen kunnen voor de (bijkomende) openstelling van hun infrastructuur uiteraard een kostendekkende vergoeding vragen van de gebruikers. Het schoolbestuur beslist zelf over de huurprijs die ze vraagt en de huurvoorwaarden die ze stelt aan de externe gebruikers.
- 6-7. De DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen' geeft aan dat de schoolbesturen die breed gebruik maximaal opgenomen hebben in hun bezettingsmatrix een werkbaar en betaalbare oplossing voor breed gemeenschapsgebruik hebben. De inschatting van de kosten voor het eigenaarsonderhoud werd in een vroege fase gemaakt en werd vastgelegd in het contract.

Om scholen aan te zetten hun schoolsportinfrastructuur waar nodig kwalitatiever te maken en naschools, in het weekend en in de vakantieperiodes open te stellen voor sportclubs, lanceerde ik samen met minister Muyters reeds twee projectoproepen.

Maar liefst 140 scholen werden geselecteerd en kunnen rekenen op een projectsubsidie. In totaal werden reeds voor 15 miljoen euro subsidies toegekend. Scholen konden een subsidie krijgen voor infrastructuurwerken en exploitatiekosten die het hen mogelijk maken hun schoolsportinfrastructuur (extra) naschools open te stellen. Het gaat om werken die zorgen dat de sportaccommodatie ook buiten de schooluren toegankelijk is (bv. deuren, badgesysteem...), werken om de kwaliteit

van de schoolsportinfrastructuur te verbeteren voor het sportieve gebruik (bv. nieuwe sportvloer, bergruimte voor sportmateriaal...), werken aan het sanitair of personeelskosten om de schoolsportinfrastructuur open te stellen. Momenteel wordt een derde projectoproep rond het openstellen van schoolsportinfrastructuur voorbereid.